

Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seadus

§ 1. Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse muutmine

Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 2 lõikes 1¹, § 2 lõikes 2¹, § 2⁴ lõike 3 punktis 3 ja lõikes 5 ning § 6 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „16-aastane“ tekstiosaga „18-aastane“ vastavas käändes;
- 2) paragrahvi 20 lõikest 2¹ ja lõike 2³ esimesest lausest jäetakse välja tekstiosa „, välja arvatud kui isik vajab oma puude tõttu individuaalset abivahendit“;
- 3) paragrahvi 20 lõige 2² ja §-d 24¹–24³ tunnistatakse kehtetuks;
- 4) seadust täiendatakse §-ga 25⁴ järgmises sõnastuses:

„§ 25⁴. Puudega lapse vanusepiiri muutmine

(1) Vähemalt 16-aastasele lapsele, kellel oli tuvastatud puude raskusaste ja määratud puudega tööealise inimese toetus enne 2027. aasta 1. veebruari, makstakse toetust kuni toetuse määramise otsuse kehtivuse lõppemiseni.

(2) Käesoleva seaduse kuni 2027. aasta 31. jaanuarini kehtinud redaktsiooni kohaldatakse puude raskusastme tuvastamisele:

- 1) lapse puhul, kes on saanud 16-aastaseks ja esitanud tööealise inimese puude raskusastme tuvastamise taotluse enne 2027. aasta 1. veebruari ja kelle taotluse suhtes ei ole tehtud vastavat otsust;
- 2) lapse puhul, kes on saanud 16-aastaseks ja kelle tööealise inimese puude raskusastme tuvastamise otsuse või töövõime vähenemise tuvastamise otsuse kehtivus on lõppenud enne 2027. aasta 1. veebruari, aga kes on esitanud uue puude raskusastme tuvastamise taotluse pärast 2027. aasta 31. jaanuari;
- 3) lapse puhul, kes on saanud 16-aastaseks enne 2027. aasta 1. veebruari ja kellel on 2027. aasta 1. veebruaril kehtiv töövõime hindamise või puude raskusastme tuvastamise otsus.

(3) Kui lapsel on 2027. aasta 1. veebruaril puude raskusastme tuvastamise otsus, mis kehtib kuni tema 16-aastaseks saamiseni, pikendab Sotsiaalkindlustusamet otsuse kehtivust ja puudega lapse toetuse maksmise perioodi kuni lapse 18-aastaseks saamiseni.

(4) Kui vähemalt 16-aastasel lapsel on 2027. aasta 1. veebruaril puude raskusastme tuvastamise otsus, mille kehtivus lõpeb enne tema 18-aastaseks saamist, pikendab Sotsiaalkindlustusamet otsuse kehtivust ja puudega tööealise inimese toetuse maksmise perioodi kuni lapse 18-aastaseks saamiseni.“.

§ 2. Muuseumiseaduse muutmine

Muuseumiseaduse § 20 lõike 3 punktis 1 asendatakse läbivalt tekstiosa „16-aastasele“ tekstiosaga „18-aastasele“.

§ 3. Ravikindlustuse seaduse muutmine

Ravikindlustuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 44 lõike 2 teises lauses asendatakse tekstiosa „16-aastaste“ tekstiosaga „18-aastaste“;
- 2) paragrahvi 51 lõike 4 punktis 3, § 54 lõike 1 punktis 1¹ ja § 59 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „16-aastase“ tekstiosaga „18-aastase“.

§ 4. Sotsiaalhoolekande seaduse muutmine

Sotsiaalhoolekande seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 48 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Abivahendi kasutusaeg käesoleva seaduse tähenduses on abivahendile kehtestatud kasutusaeg alates selle esmakordsest kasutuselevõtust, mille lõppemisel loetakse abivahend tarbimisväärtuse kaotanuks. Riik ei võta tasu maksmise kohustust üle abivahendi eest, mille kasutusaeg on lõppenud.“;

- 2) paragrahvi 50 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Piirhind on abivahendite loetellu kantud sama funktsiooni ja sihtotstarbega abivahendi eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmise aluseks olev abivahendite loetelus kehtestatud maksimaalne hind.“;

- 3) paragrahvi 55 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Abivahendi kasutamise nõustamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“;

- 4) paragrahvi 56 lõikest 3 ja § 69 lõikest 6 jäetakse välja sõnad „teenuse vajaduse kindlaks määramisel koostatud“;

- 5) paragrahvi 59 lõike 1 punktis 1, § 59 lõikes 2, § 60 lõikes 1 ja § 69 lõike 3 punktides 6 ja 7 asendatakse tekstiosa „16-aastane“ tekstiosaga „18-aastane“ vastavas käändes;

- 6) paragrahvi 61 lõikes 1 ja § 64 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „punktides 2, 8 ja 9“ tekstiosaga „punktides 2 ja 9“;

- 7) paragrahvi 63 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „punktides 1, 2, 8 ja 9“ tekstiosaga „punktides 1, 2 ja 9“;

- 8) paragrahvi 64 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „15-aastaste“ tekstiosaga „17-aastaste“ ja tekstiosa „16-aastaste“ tekstiosaga „18-aastaste“;

- 9) paragrahvi 67 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) koostada õigustatud isikule rehabilitatsiooniplaan või osutada tegevuskava ja rehabilitatsiooniplaani või -programmi või tegevuskava alusel rehabiliteerivaid teenuseid sotsiaalse rehabilitatsiooni eesmärgi saavutamiseks;“;

10) paragrahvi 67 punktis 3 asendatakse sõna „arvega“ sõnadega „isikupõhise üksikaruandega“;

11) paragrahvi 68 täiendatakse lõikega 8 järgmises sõnastuses:

„(8) Rehabilitatsioonimeeskonna spetsialist ei tohi olla isik, kelle karistus tahtlikult toimepandud kuriteo eest võib ohtu seada teenust saama õigustatud isiku elu, tervise ja vara.“;

12) paragrahvi 69 lõike 8 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Rehabilitatsiooniprogrammi hindamise komisjoni kuulub Sotsiaalkindlustusameti, Sotsiaalministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Eesti Töötukassa, Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatava riigiasutuse ja puudega inimeste huve esindava organisatsiooni esindaja.“;

13) paragrahvi 76 lõike 3 tunnistatakse kehtetuks;

14) paragrahvi 142¹ lõike 1 punkti 2 täiendatakse pärast sõna „töövõime“ tekstiosaga „, tervise seisundiga seotud tegutsemise ja osalemise piirangute, erihooletandeteenuse puhul isiku psüühikahäire diagnoosi“;

15) paragrahvi 144 lõiget 6 täiendatakse punktiga 7 järgmises sõnastuses:

„7) sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse ja erihooletandeteenuse vajaduse hindamise andmed.“;

16) paragrahv 144¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 144¹. Sotsiaalministeeriumi ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi juurdepääs andmetele

Sotsiaalministeeriumi tervise- ja sotsiaalvaldkonna eest vastutavatel ja analüüsi tegevatel ametnikel ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi töövaldkonna eest vastutavatel ja analüüsi tegevatel ametnikel on õigus töödelda poliitika kujundamiseks ja statistika koostamiseks sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse kantud isikuandmeid, ilma et isik oleks otseselt tuvastatav. Töödeldavateks andmeteks on käesoleva seaduse §-s 142¹ nimetatud isikuandmed, välja arvatud isikukood, ees- ja perekonnanimi, elukohaandmed ja kontaktandmed.“;

17) seaduse 9. peatüki 1. jagu täiendatakse §-ga 160⁷ järgmises sõnastuses:

„§ 160⁷. Puudega lapse vanusepiiri muutmine

(1) Vähemalt 16-aastasele lapsele, kellelt riik on võtnud sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse eest tasu maksmise kohustuse üle enne 2027. aasta 1. veebruari, jätkab riik tasu maksmise kohustuse ülevõtmist kuni käesoleva seaduse §-s 63 nimetatud otsuse kehtivuse lõppemiseni.

(2) Käesoleva seaduse kuni 2027. aasta 31. jaanuarini kehtinud redaktsiooni kohaldatakse sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmisele:

- 1) lapse puhul, kes on saanud 16-aastaseks ja esitanud sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmise taotluse enne 2027. aasta 1. veebruari, aga kelle taotluse suhtes ei ole otsust tehtud;
- 2) lapse puhul, kes on vähemalt 16-aastane ja kellel on tuvastatud tööealise inimese puude raskusaste või osaline või puuduv töövõime.“.

§ 5. Sotsiaalseadustiku üldosa seaduse muutmine

Sotsiaalseadustiku üldosa seaduse § 39¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 39¹. Sotsiaalministeeriumi ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi juurdepääs andmetele

Sotsiaalministeeriumi tervise- ja sotsiaalvaldkonna eest vastutavatel ja analüüsi tegevatel ametnikel ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi töövaldkonna eest vastutavatel ja analüüsi tegevatel ametnikel on õigus töödelda poliitika kujundamiseks ja statistika koondamiseks infosüsteemi kantud isikuandmeid, ilma et isik oleks otseselt tuvastatav. Töödeldavateks andmeteks on käesoleva seaduse § 39 lõikes 1 nimetatud isikuandmed, välja arvatud isikukood, ees- ja perekonnanimi ning kontaktandmed.“.

§ 6 . Tööturumeetmete seaduse muutmine

Tööturumeetmete seaduse § 5 lõike 7 punkti 6 täiendatakse pärast sõna „raskusastme“ sõnadega „ning sellega seotud tegutsemise ja osalemise piirangute“.

§ 7. Töövõimetoetuse seaduse muutmine

Töövõimetoetuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 lõike 1 sissejuhatavas lauseosas ja lõikes 3 asendatakse tekstiosa „16-aastaselt“ tekstiosaga „18-aastaselt“;

2) paragrahvi 8 lõikeid 1 ja 2 täiendatakse pärast sõna „päevast“ tekstiosaga „, kuid mitte varem kui käesolevas seaduses sätestatud tingimustele vastamise päevast,“;

3) paragrahvi 22¹ lõike 2 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) töövõime hindamiseks – püsiva töövõimetuse ja tähtajatult määratud invaliidsusgrupi andmeid, puude raskusastme tuvastamise taotlusega koos esitatud töövõime hindamise taotluse andmeid ja puude raskusastme ning sellega seotud tegutsemise ja osalemise piirangute andmeid;“

4) paragrahvi 27 täiendatakse lõigetega 10 ja 11 järgmises sõnastuses:

„(10) Käesoleva seaduse kuni 2027. aasta 31. jaanuarini kehtinud redaktsiooni §-s 2 sätestatud kohaldatakse alla 18-aastasele isikule:

- 1) kes sai vähemalt 16-aastaseks ja esitas töövõime hindamise ja töövõimetoetuse taotluse enne 2027. aasta 1. veebruari ja kelle taotluse suhtes ei ole otsust tehtud;
- 2) kelle enne 2027. aasta 1. veebruari tuvastatud osalise või puuduva töövõime või tööealise inimese puude raskusastme tuvastamise otsuse kehtivus lõppeb pärast 2027. aasta 31. jaanuari;

3) kelle enne 2027. aasta 1. veebruari tuvastatud osalise või puuduva töövõime või tööealise inimese puude raskusastme tuvastamise otsuse kehtivus on lõppenud enne 2027. aasta 1. veebruari ja kes on esitanud uue töövõime hindamise taotluse pärast 2027. aasta 31. jaanuari.

(11) Kui alla 18-aastaselt isikul on tuvastatud osaline või puuduv töövõime enne 2027. aasta 1. veebruari ja tema töövõime hindamise otsuse kehtivus lõppeb pärast 2027. aasta 31. jaanuari, kuid enne isiku 18-aastaseks saamist, pikendab töötukassa osalise või puuduva töövõime kestust ja töövõimetoetuse maksmise perioodi kuni isiku 18-aastaseks saamiseni.“.

§ 8. Ühistranspordiseaduse muutmine

Ühistranspordiseaduse §-s 34 ja § 36 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „16-aastane“ tekstiosaga „18-aastane“ vastavas käändes.

§ 9. Seaduse jõustumine

(1) Käesoleva seaduse § 4 punkt 11 jõustub 2025. aasta 1. juulil.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 1 ja 4, §-d 2 ja 3, § 4 punktid 5, 8, 13 ja 17, § 7 punktid 1 ja 4 ning § 8 jõustuvad 2027. aasta 1. veebruaril.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2024. a.

Algatab Vabariigi Valitsus

2024. a.